

Maturitní otázky ze **ZSV**

Školní rok 2017/2018

1. Člověk jako osobnost
2. Učení a komunikace
3. Duševní vývoj osobnosti, poruchy vývoje osobnosti
4. Psychické jevy
5. Člověk ve společnosti
6. Sociální útvary a sociální vztahy
7. Konflikty a jejich řešení
8. Kultura a civilizace
9. Stát
10. Politika a politické subjekty a formy participace občanů v politickém životě
11. Dělbá státní moci, orgány státní moci a jejich struktura
12. Demokracie a ústava jako právní základ státu
13. Mezinárodní vztahy, organizace, jejich vznik, úkoly, cíle
14. Právní řád a právní ochrana
15. Právní odvětví
16. Základy ekonomie
17. Národní hospodářství a úloha státu v tržní ekonomice
18. Ekonomika ČR
19. Vznik filozofie a její význam v životě člověka
20. Náboženství
21. Antika
22. Středověká filosofie
23. Novověká filosofie
24. Současná filosofie
25. Etika – svoboda, vůle, svědomí, dobro, zlo

Zpracovala: Mgr. Lenka Volfová

Schválil: Alexis Katalidis, MSc

V Praze 1. 9. 2017

Maturitní otázky ze **ZSV**

Školní rok 2017/2018

1. Člověk jako osobnost

předmět psychologie, psychologické disciplíny a směry
struktura osobnosti (charakter, rysy, temperament)
základní charakteristika jednotlivých etap lidského života

2. Učení a komunikace

druhy učení, efektivnost učení
zásady efektivní komunikace
manipulace

3. Duševní vývoj osobnosti, poruchy vývoje osobnosti

předpoklady zdravého duševního vývoje
základní náročné životní situace člověka (stres, frustrace, deprivace), jejich příčiny
a možnosti předcházení těmto situacím
způsoby řešení náročných životních situací (agrese, únik)

4. Psychické jevy

psychické procesy, stavy, vlastnosti
charakter psychických procesů
motivace a potřeby člověka

5. Člověk ve společnosti

sociální struktury společnosti - typy
proces socializace,
sociální stratifikace, podstata a důsledky sociální nerovnosti

6. Sociální útvary a sociální vztahy

sociální útvary a jejich funkce
vliv sociální skupiny na chování člověka
sociální role, sociální pozice, sociální mobilita

7. Konflikty a jejich řešení

formální a neformální vztahy
druhy konfliktů, možnosti jejich řešení
asertivní chování

8. Kultura a civilizace

kultura v nejširším slova smyslu, hmotná a duchovní kultura, vznik druhé kultury
úloha masmédií v demokratickém státě
masová kultura
sociálně patologické jevy

9. Stát

pojem státu, vznik a vývoj státu
základní charakteristika právního státu

účel a funkce státu, formy státu

10. Politika a politické subjekty a formy participace občanů v politickém životě

politika, politický režim

formy politické participace v demokratické společnosti

politické ideologie, jejich charakteristika (konzervatismus, liberalismus, socialismus, komunismus, fašismus, nacismus, anarchismus, nacionalismus, rasismus)

11. Dělbá státní moci, orgány státní moci a jejich struktura

dělbá státní moci v demokratických státech

orgány státní moci

základní symboly české státnosti, jejich význam

ústavní vývoj od roku 1918

12. Demokracie a ústava jako právní základ státu

znaky demokracie

formy demokracie (zastupitelská, přímá, většinová, pluralitně - konsensuální)

funkce voleb, volební systémy

Ústava ČR

formy participace občanů v politickém životě – spolek, neziskovka, demonstrace, petice, volby, (přímá demokracie)

13. Mezinárodní vztahy, organizace, jejich vznik, úkoly, cíle

Mezinárodní vztahy, diplomacie, globální problémy

OSN, NATO, EU (vznik, vývoj, začlenění ČR do EU, významné evropské dokumenty)

význam zapojení ČR do mezinárodních organizací

14. Právní řád a právní ochrana

pojem práva, prameny práva, právní normy, právní předpisy, systém práva

uspořádání právního řádu ČR

soustava soudů v České republice, charakter jejich činnosti

15. Právní odvětví

Občanské právo, občanské soudní řízení, rodinné právo

prameny občanského práva, právo věcné a závazkové (absolutní a relativní majetková práva)

podstata občanského soudního řízení, účastníci

prameny rodinného práva a příklady právních vztahů, které upravuje rodinné právo

vznik a zánik manželství, pojetí rodiny, náhradní výchova a sociálně - právní ochrana dětí, vyživovací povinnosti

Pracovní právo a trestní právo, trestní řízení

prameny pracovního práva a příklady právních vztahů, které upravuje

vznik a zánik pracovního poměru

pracovní smlouva a její náležitosti

základní typy pracovních poměrů

prameny trestního práva a příklady právních vztahů, které upravuje

podmínky trestní odpovědnosti

trestný čin a přestupek

účastníci trestního řízení

význam a funkce trestu

16. Základy ekonomie

základní pojmy ekonomie, mikroekonomie, makroekonomie

typy ekonomik

vysvětlit úlohu trhu v ekonomice, jeho subjekty, hospodářský cyklus

významné ekonomické školy, jejich představitelé

17. Národní hospodářství a úloha státu v tržní ekonomice

makroekonomické ukazatele (inlace, mzda, HDP, nezaměstnanost) a jejich vliv na životní úroveň občanů

stát a tržní ekonomiky, státní rozpočet

18. Ekonomika ČR

proces transformace ekonomiky ČR po roce 1989

faktory určující úroveň české ekonomiky a postavení české ekonomiky

postavení české ekonomiky v EU

19. Vznik filozofie a její význam v životě člověka

předmět filozofie, vztah filozofie k jiným formám vědění o světě (mýtus, náboženství, věda, umění, šamanismus, legendy)

filozofická tázání

jednotlivé filozofické disciplíny

20. Náboženství

judaismus

křesťanství

islám

Východní filosofie

hinduismus

buddhismus

taoismus

konfucianismus

náboženská etika

21. Antika

předsokratovské filozofie

„sokratovský obrat“ v dosavadním kladení filozofických otázek;

Platónovo a Aristotelovo filozofické myšlení a jejich přínos

helénistické filozofické školy (epikureismus, stoicismus, skepticismus, kynismus);

22. Středověká filosofie

porovnat antický a středověký obraz světa;

období patristiky a zasazení do širšího kulturního a historického kontextu doby;

období scholastiky a zasazení ji do širšího kulturního a historického kontextu doby;

charakteristika vybraných osobností středověkého myšlení, hledání vzájemného vztahu víry a rozumu;

23. Novověká filosofie

porovnat středověký a novověký obraz světa;
duchovní, ekonomické a politické předpoklady renesančního „návratu k antice“
(osvícenství, encyklopedismus)
rozlišit východiska i způsoby poznání, jimiž se vyznačovaly filosofické směry
racionalismus, iracionalismus, empirismus, sensualismus, skepticismus,
německá klasická filosofie

24. Současná filosofie

charakteristické znaky filosofických směrů 20. století (fenomenologie, existencialismus,
pragmatismus, pozitivismus)
postmoderní filosofie

25. Etika - svoboda, vůle, svědomí, dobro, zlo

definovat etiku a vymežit její předmět
vysvětlit a odlišit obsah pojmů etika, mravy, mravnost, morálka, etiketa
typy etik - hédonistická, naturalistická, utilitaristická, pragmatická
dějinná proměnlivost základních etických pojmů – svoboda, vůle, dobro a zlo, láska a
nenávisť, spravedlnost a násilí, vina, mravní rozhodování